

Orhan Veli'nin Ankara'sı

Seray Şahinler

Orhan Veli, 'İstanbul şairi' ifadesinin kuşkusuz en çok yakıştığı şairdir. İstanbul'u, Boğaziçi'ni, kentin sokaklarını, kaldırımlarını, Galata'yı, Beyoğlu'nu kendine has ruhuyla imgeler. İstanbul'un belki de her köşesinde sesi, izi vardır. 36 yaşında hayata veda eden

“Tolga Aydoğan'ın hazırladığı ‘Orhan Veli'nin Ankara'daki İzleri’ adlı kitap, İstanbul şairi Orhan Veli'nin Ankara yıllarına ışık tutarak, yeni bilgi ve fotoğraflarla biyografisine katkı sunuyor

Orhan Veli'nin kısacık ömründe İstanbul kadar yeri olan bir başka şehir daha var: Ankara.

Muzika-i Hümayun'da klarnist olan babası Mehmet Veli Bey'in işi nedeniyle çocukluk yıllarından itibaren yolunun keşiştiği Ankara, ilk gençlik ve son günlerine kadar hayatının önemli duraklarından biri olmuştur. Cumhuriyet'in

ilanıyla yeniden düzenlenen (Bugünkü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası) orkestra çalışmaları için Ankara'ya giden babasının yanına 1925'te göç eden Kanık ailesinin başkent serüveni başlar. Ardından Orhan Veli'nin Taş Mektep, Ankara Erkek Lisesi yılları gelir. Memuriyete, Evkaf Apartmanı'na, Yaprak Bürosu'na kadar süreç uzar gider.

Araştırmacı-yazar Tolga Aydoğan, Orhan Veli'nin Ankara'da geçtiği yollardan geçerek kapsamlı bir araştırmaya imza attı. YKY'den çıkan "Orhan Veli'nin Ankara'daki İzleri" adlı kitap, şairin hayatında önemli bir yere sahip olan ancak biyografik öyküsünde kapsamlı atıflara pek rastlanmayan dönemine ışık tutuyor.

Burada kişisel bir parantez açmak istiyorum. Tolga Aydoğan geçtiğimiz yıl beni arayıp Orhan Veli'nin Ankara yılları üzerine çalıştığını söylediğinde çok sevinmiş ve heyecanlanmışım. Aydoğan, "Ağabeyim Orhan Veli" kitabımda, şairin kız kardeşi Füzuran Yolyapan ile yaptığım söyleşilerdeki Ankara detaylarına dair birkaç soru sordu, bu konudaki tek referansım Füzuran Hanım'ın hatırasında kalanları kendisiyle paylaştım. Ankara'da yaşayan, şehrin hafızasını ve belleğini çok iyi bilen birinin bu araştırmaya koyulması önemliydi. Tolga Aydoğan bir müzayedede tesadüfen rastladığı fotoğrafın

Tolga Aydoğan

Orhan Veli'nin Ankara'daki İzleri

izinde araştırmaya başlamıştı. Ve sonunda "Orhan Veli'nin Ankara'daki İzleri" kitabı okuruyla buluştu.

Yaşadığı ve yazdığı yerler

Kitapta, Kanık'ların Ankara'da ilk oturduğu evden Ankara Erkek Lisesi Bahçesi'ne, Orhan Veli'nin arkadaşlarıyla ve ailesiyle birlikte poz verdiği o meşhur karelerin Ankara'daki fonuna, PTT yıllarına, şairlerin bulunduğu pastanelere, Orhan Veli'nin Çubuk'taki trafik kazasına, Nurullah Ataç ile Baraj Gazinosu'ndaki anlarına, büyük aşkı Nahit Hanım'ın Ankara'daki izlerine, Tercüme Bürosu yıllarına, büroda çalıştığı sırada kaldığı eve, otellere,

Ankara'daki son adresine kadar pek çok detayın kaydı tutulmuş. Şairin biyografisinde detaylandırılmayan birçok konuya yeni pencereler açılmış. Orhan Veli'nin hayatından izlerin Ankara'yla keşişimi, bir dönemin hikâyesini de yazdırmış elbette yazara. Şairin pek bilinmeyen arkadaşı Hayrettin Kazım Soyueren'i tanıyor, Carmen Meyhanesi'nde Recep Peker'i öpüşüne tanık oluyor, Tercüme Bürosu ekibinin Şükran Lokantası ile Kürdün Meyhanesi'ndeki atmosferine eşlik ediyoruz. Bu bilgiler ve anekdotlar Ankara'nın hafızasına da katkı sunuyor çünkü Aydoğan, bahsi geçen birçok yeri bugünkü hâllerine de not düşmüş. Atif yapılan kareler, Orhan Veli'nin dönemindeki şehrin panoramasını çıkarırken bugün şehirlerin dönüşümü hakkında da ipuçları veriyor.

Kitapta da dikkat çekildiği üzere Orhan Veli, Ankara'da yaşadı, Ankara'yı yaşadı, okudu, çalıştı, âşık oldu. 36 yıllık kısacık hayatına çok şey sığdırdı, geçtiği her yerde, dokunduğu her kişide, söylediği her sözde derin iz bıraktı. Onun hayatını araştırmaya başladığınızda nasıl sonsuz bir keşif olduğunu tadacaksınız. Eminim ki "Orhan Veli'nin Ankara'daki İzleri" bir başka yeni keşiflerin ve araştırmaların da habercisi.